

6 ערכין טו: [ע"ש],
7 וישל לבן לקח קטל,
8 [ערכין כ"ג, ד] לעיל
מ"א, [ע"ש] ג"ג, ט) ס"א
9, כ"ג, תמימה כ"ג, ס"א
10. א"ט, ר"ש"ל, ט) צ"ל
11. וברג' ר"ש"ש,

הנהגות הב"ח

(א) נמי אכל היבא דאיכא
תבואה סלקא: (ב) ר"ש"
ד"ה ה' איכא וכו' ודיה
גרה ס"ד ואח"כ מ"ה
סלקא ליה: (ג) תוס'
ד"ה אלו וכו' דלי אמרת
ד"ה אלו וכו' דמ"ה
בשלמא דמ"ה מדינה:
(ד) בא"ד פ' אישתדוף
רובא: (ה) ד"ה מצינו לו
רוח גבורה ל"ל וזאת
ו' נמחק:

רבינו הגנאל

(ש) ושחרפו [בזל]
(שחרוף) [שחרוף] וכלי.
בשלמא היא וסחוביה
פשוטה היא וסחוביה
ע"ה ר"ב ויהיה ויהיה
דע"ה מ"ה דהתן בערכין
פרק תשעה (ה) היה שנת
שירפון, שנת ירקון, או
שנת שביעית, או שנים
כשני אליהו, אין עולה לו
מן המנין, פ"ר למחן ס"ע
ופירוקו [לשנה] (ז). קני
שירפון וירקון דומיא
דשנים כשני אליהו, דלה
היה תבואה בעולם כלל,
אבל היבא (ח) תבואה
(כ"ל) סלקא ליה לא.
אמרין מכת מידה, שני
ופריך בר נחמן בר יצחק,
שאין ההם דפרט ביה קרא
במספר שני תבואות ומכר
לך, שנים שיש בתבואה
בעולם ומותיב רבא, שני
שביעית תעלה וכו'.,
ופריך שביעית אפקעתא
דמלכא היא, כלומר ביה
בתשמיש שקל כסף, ותני
לך, שנים שיש בתבואה
(ט) ואמאי פחותה משנת
בירוד, שנת הקבי"ה
לפרות ורע חומר ששנים
בתשמיש שקל כסף, ותני
אמרין מכת מידה, ושני
היוכל פחותה משנת, ותני
כערך יקום מ"ט סלעים
ומ"ט (סלעים) פונדיון,
(יהוה) [הלא] סלע של
הקדש אינה אלא ח' ומ'
פונדיון (א) בכל, ואפילו
שביעית בכלל, ופריך
אפילו שאינה אריאה
השהיה שביעית, ראה
היא למישותה ב' (ט) ...

6) כט: נמטה שם למה
או שנים כשני אליהו,
והוא מתוספתא שם פ"ה
יה' (ג) תמימה, שהיה
השעיר סלע ופונדיון הוא
למקדש שנה אחת, ושביעית
מן המנין. (ג) ז"ל איכא.
ד) נלמד, כל הדוא (ה) תוס':
ואקשיון (ו) תוס': וכו' ולא
גמלון (ז) אולי ז"ל וכו'.
והיום הביימ"ה נכסותו
פונדיון זה זה מנה, קלפון
לפונדיון (ח) י' להשלים על
פי המנהג ענין ערך גרע):
למקדש זה שני לבישטו,
והנחה ליה הלאה מניה,
אבל לענין המוכר שזהו
למחירו של תבואת בעקן.

המקבל שדה מחבירו פרק תשיעי בבא מציעא קו.

מאי מי אמרין ארבע שדות סביונותיה לא נשדפו או דלמא
אמר ליה אילו היו זרועות תבואה אף הן נשדפו: וזע אחר מאי.
אם תמצא לומר אספקתא לאו הפסקה היא משום דלאו ככלל
זרועות פורענות תבואה הוא דלמך ליה אילו תבואה הואי איהו
נמי אישתדוף וזע אחר מי הו

הפסקה: וסגור אומר. מה שמדקש
מן היוצר יעשה ואני לא נקשמי מן
המים בתחילת השנה שילגימי
בשעורים אלא בתשין: כל זדופיו.
בכל מקום שהן: לפי. מונך: ונלוו
ארעפיה. ואפי' ישן בצקעה אחרת:
היפה שנס שדפון. גבי מוכר צומן
שאינו נובא שאלו מותר לו לגאול
פחות משתי שנים מנן לא בערכין
(דף כט:): או שנים כשני אליהו.
שאל יכרו ולימה: אינו עולה לו מן
המנין. שמי שנים: הא איכא תבואה
דזוכסא אחריסי. אפי' דהואו כגאול
אישדוף אמרין למא דידיה (מול
דידיה) גרס (ט) וסלקין ליה י' מגרע
מדמים מה שמגיע לשנה אחר כאילו
היו זה שביעית: שיש בהן תבואה.
בשום מקום נזכר: אפקעתא
דמלכא. המנך ביטלו מלוועה והרי
היא כמו שאינה ולא קראה הכמוז
לישראל שנת תבואה: אלא מעשה.
אי ממחן דלימה: לא פולטו לו בניועו.
מקדש שדהו וזא לפדותו שנתן לו
הכמוז פדיון בתחילת היובל חמשים
שקל כסף (ויקרא ט) ואם אחר היובל
ושם לו הכהן וגו' ונגרע מערכך
(תש"ז) שנים שגברו הוא מגרע מן
המשכון כמה שמגיע להם וזומן כמה
שמגיע לשנים הבאות. וכיון דבשביעית
כמאן דלימנשו למת הן נמנות לפחות
את הפדיון דמתן נומן סלע ופונדיון
לשנים הבאות שזהו המשכון המגיע
לכל שנה כשאלה מחלק חמשים
סלעים למ"ט שנים נמלאו שביעיות
מועילות לגרע הפדיון דאי מדלית
בצע שמימות ומחלק חמשים שקלים
למ"ט שנה מגיע לכל שנה קרוב
לסלע ודינן: (משמש צ"ה פי"ר.
הלכך סלקא ליה דגבי פדיון שדה
אחזה לא כמיז שני תבואות: לא
שנו. אם מכת מדינה היא מנכה
לו: אצל לא זרעה. ואשתדוף
רובא דבאגא לא מנכה ליה: רבי
מוינא בן דוקא נמסכת מענית:
פסס

ימכר לך שנים בהן תבואה בעולם אלא רב אשה לרב כהנא
אלא מעתה שביעית תעלה לו מן המנין דהא איכא תבואה בחוצה לארץ
אמר ליה שביעית אפקעתא דמלכא היא אמר ליה מר זוטרא בריה
דרב מרי לרבינא אלא מעתה שביעית לא תעלה לו מן הגירוע אלמה
תנן הנותן סלע ופונדיון לשנה אמר ליה שאני התם דחזיא למישטחא
בה פירי אמר שמואל לא שנו אלא שזרעה וצמחה ואכלה חגב ואכל לא
זרעה כלל לא דאמר ליה אילו זרעתה הוה מקיים בי לא יבשו בעת רעה
ובימי רעבון ישבעו מתיב רב ששת זרועה שהיה רועה והניח עדרו ובא לעיר
ובא זאב וטרף ובא ארי ודרס אין אומרים אילו היה שם היה מציל אלא אומרים
אותו אם יכול להציל חייב ואם לאו פטור ואמאי נימא ליה אי הוית התם הוה
מקיים (ב) ג"ג גם את הארי גם (את) הדוב הכה עבדך משום דאמר ליה אי הוית
הוית לאיתרחושי לך ניסא הוה איתרחושי לך ניסא (כ"ר) חנינא בן דוסא דמתין
עזי דובי בקרנייהו ונימא ליה נהי דלינסא רבה לא הוה חנינא לניסא זוטא
חוניא

לא מצי למימר הוה מקיים צי ותגור אומר ויקס לך דבסתמא לא היה מקבל הקדוש צדוק
שזרע' אם לא שיעשה לו נס"א ולא קאמר לעיל הוה מקיים צי ותגור אומר אלא לפי

אי הוית הוית לאשתדוף לך הוה משתייר לך מדנפשך. גבי מוכר
איכא למימר הכי דלפילו יפטור אותו המחיר מליתן מחירותו
הרי לא נשתייר כלום בדנפדך כל השדה איירי והא דקמני מנכה לו
לישא קלילא נקט אי נמי

מאי זרע אחר מאי חיטי לגבי שעורים בורע
אחר דמי או לא כל העולם כולו בשדפון
ושלו בירקון אי נמי כל העולם כולו בירקון
ושלו בשדפון מאי תיקו אמר ליה זרעה
חיטי ואזל הוא זרעה שערי ואשתדוף
רובא דבאגא ואשתדוף נמי הנך שערי
דיליה מאי מי אמרין דאמר ליה אילו
זרעתה חיטי הוה נמי משתרפא או דלמא
מצי אמר ליה אילו זרעתה חיטי הוה מקיים
בי ותגור אומר ויקס לך מסתברא דאמר
ליה אי זרעתה חיטי הוה מקיים בי ותגור
אומר ויקס לך ועל דרכך גנה אור נשתדפו
כל שדותיו של מחביר ואשתדוף נמי הא
בתדייהו ולא אשתדוף רובא דבאגא מאי
מי אמרין כיון דלא אשתדוף רובא דבאגא
לא מנכי ליה או דלמא כיון דאשתדוף
כולהו ארעתייה מצי אמר ליה האי משום
לתך דידך הוא דהא משתדפו כל שדותיך
מסתברא דאמר ליה אי משום לתאי דידי
הוה משתייר לי פורתא כדכתיב כי נשארנו
מעט מהרבה נשתדפו כל שדותיו של חובר
ואשתדוף רובא דבאגא ואשתדוף נמי הא
בהדייהו מאי מי אמרין כיון דאשתדוף
רובא דבאגא מנכי ליה או דלמא כיון
דאשתדוף כולהו ארעתייה מצי אמר ליה
משום לתך דידך הוא דהא משתדפו כל
שדותיך מסתברא דאמר ליה משום לתאך
הוא אמאי הבא נמי נימא ליה אי משום
לתאי דידי הוא הוה משוייר לי פורתא דהוה
מקיים בי כי נשארנו מעט מהרבה משום
דאמר ליה אי הוה הוית לאישתיורי לך
מידי הוה משתייר לך מדנפשך מיתיבי
היה הוית שנת שדפון וירקון או שביעית או
שהיו שנים כשני אליהו אינו עולה לו מן
המנין קתני שדפון וירקון דומיא דשנים כשני
אליהו הוה שני אליהו דלא הוה תבואה כלל
אף הכא נמי דלא הוה תבואה כלל אבל (א)
דאיכא תבואה סלקא ליה ולא קאמרין מכת
מדינה היא אמר בר נחמן בר יצחק שאני
התם דאמר דאמר (ב) במספר שני תבואות

כיון דנשום מקום ליכא:
מת"ב רב ששת רועה שהיה
רועה עדרו בו' תימה
אמאי לא פריך ממתינות דהפועלים
(לעיל דף כ"ג): דתן הארי והרוב הרי
זה אוסג ואמאי נימא אילו נלחם בהם
הוה מקיים ביה גם את הארי וי"ל
דהתם כיון שהיה שם ולא צא לו
רוח גבורה און יכול לומר דהו
מקיים ביה אצל הכא שלא היה שם
דלמא אי הוה התם היה צו רוח
(ט) וגבורה ועתה להלחם והוה מקיים
ביה גם את הארי כו':

לניסא זוטא מיהא הויה קשייא.
תימה מאי קשיא הא אמרין
לעיל דכי אמר ליה זרעה תטון וזרעה
שערי ואשתדוף דמצי אמר ליה אי
זרעתה תטון הוה מקיים צי ותגור
אומר ויקס לך וכו' סלע זרעה כלל
לליכא הוכחה שהיה ראו להשתדף
וי"ל דשמואל מיירי כגון שמת
ליה זרע כל מה שמלכה דהשתא

הוא תפלתו של זה שיליח כל מה
שמפלט על מין אחד של תטון:
וקיימא

עין מושפט נר מצוה

לו א מ"ה פ"ח מהל'
שכרות הלכה ה' סגנ
עשין פט טו"ש' ח"מ ס'
שכ סעף 3:
לו ב ג מ"ה שט טו"ש'
שם סעף 4:
לו ד מ"ה פ"ח מהל'
ויגל סלע 1:
ל"ב ה מ"ה פ"ד מהל'
ערכין הלכה 1:
פ"ו מ"ה פ"ח מהלכות
שכרות הל' ה' סגנ
עשין פט טו"ש' ח"מ ס'
שכ סעף 3:
ד מ"ה פ"ג מהל' שכרות
הלכה ח טו"ש' ח"מ ס'
ל"ב סעף י' ופי' שג
סעף י':

תורה אור השלם

1. ותגור אומר ויקס לך ועל דרכך גנה אור: איך בכ כח
2. ויאמרו אל יקדחוהו הקב"א תפל קא תחנתו לפקדי ותחפול בעדו אל יקדחך בעד כל השארית הוהא כי נשארנו מעט מהרבה באשר עניך ראת אתנו: ירימיהו מכ"ב
3. במספר שנים אמר היובל תקנה מאת צמתיך: במספר שני תבואת ימכר לך: ויקרא כה טו
4. לא יבשו בעת רעה ובימי רעבון ישבעו: תהליח לו ט
5. גם את הארי גם הרוב הקה עבדך וקהוה הפלשתי והערל הזה באחד מדך כי תרף מערכת אלהים וחינו: שמואל א יז לו

מוסף רש"י

אינו עולה לו מן המנין. ששני שנים, דהא שני תבואות מהם, שני שנים האמין לתבואה מהיה פד לקח (שכ"ב). אפקעתא דמלכא היא. מלת המנך (לעיל ט"ז). דמתין עזי דובי בירידיה. ר' מניא בן דוקא הוה ליה טק עזי, אמרו ליה קא תפסדן עין (שדו) אמר לי קא תפסדן מיילינאו דובי (דובים חלבים בשדו) ולי לא כל מה ומתא לרובא דזנב אפקעתא, לאורמא חיימי כל קמל דמזע דובי נקטייהו (ותענית כה. ורש"י)

מוסף תוספות

- א. דשביעית לא תעלה אפי' דאיכא בחור'י. מוס' הל"ש.
- ב. דשביעית בארץ ישראל חשיבא כשאר שנים בכל העולם דו השנה אינה אריאה לתבואה בשביעית. מוס' הל"ש.
- ג. ישראל. מוס' הל"ש.
- ד. מצוי למימר אפקעתא חשיבא כשאר שנים בכל העולם דו השנה אינה אריאה לתבואה בשביעית. מוס' הל"ש.
- ה. פ"ה קשיא לשמואל דאמר לעיל דמצי למימר חוניא לניסא זוטא. מוס' הל"ש.
- ו. דייב החובר. מוס' הל"ש.
- ז. אפי' דקצת הוכחה שדרי נשדפין שהרי שערי אשתדוף. מיוחס לרבינו.
- ח. דמצי אמר ליה אלו זרעתה לא שתדפדפו. מוס' הל"ש.
- ט. שהיה לא תפלט לא לניסא תקשה מרובה. ר"פ.

להקב"ה מורע אחר אלא מכל זרעים שבעולם תפלט שיעליו איהו זרע שירוע. מיוחס לרבינו. י' כיון שאין בירר לו חטין או שעורין. ר"פ. יא. ואי הכא אמרת חייב דראוי לניסא תקשה מרובה. ר"פ.

המקבל שדה מחבירו פרק תשיעי בבא מציעא קז.

קז.

עין מושפט גד מצוה

כו א ב מ"י פ"ח מהל' שריכות הלכה ט סגמ
עשין פט טושיע ח"מ ס'
סגד:
כו ג ד ה מ"י פ"ח מהל'
גולה ואצירה הלכה ד
סגמ עשין עב טושיע ח"מ ס'
ס' רבע ספיף ח'
בוה ו מ"י פ"ח מהל'
שמיטת הלכה ט סגמ
עשין פט טושיע ח"מ ס'
קפו ספיף כ' ותי קנה
ספיף כ' ס'
ז [טושיע ח"מ ס' עמ
ספיף ח':

לעזי רש"י
קריש"י [קריש"י].
שהלים.

מוסף רש"י
אסור לו לאדם שיעמוד
על שדה חבירו כו'. שאל
יזיקת עשין נכח [כ"ב ב.].
שלא תמצא אשתך ספק
גדה בשעת ביאתך מן
הדרך. כשהוא שאלם כל מן
הדרך קשה לו כשהוא לא
אשמו ספק נכח ויתר ממה
ולאדם. שאל ספק הוא מילך
וילכו תקפו ואלוהי טהורה
היא ועל מוס אלי מוע
[טושיע ח"מ]. שיהו
צאצאי מעיקר כמותך.
חמורה ולעולם וכו'
[תענית א.].

מוסף תוספות
א. והיה בורה. מוס'
הלא'. ב. היה זו חוק'
מתקין לה רב נתמן אחד
אמר אכלה שנה ראשונה
שלישית וחמישית ואחד
אמר אכלה שניה רביעית
ורשיית הכי נמי והיה
חוקק. מוס' הלא'.
ג. שאחד מעיד על חטים
בשנה זו ואחד על שרורים
בשנה אחרת שכן מנהג
העולם כשורוני חטין
בשנה זו וזריקין שרורים
בשנה אחרת. מוס' הלא'.
ד. דתימבור ארעה. פ'
ר"ש. ה. כמנהג העולם.
מוס' הלא'. ו. ומ"ש
תחילי דבגט. מוס' הלא'.
ז. החם. מוס' הלא'.
ח. דגוטה שמע דקאי
אנפיים מלשון הטייה
וכי וכן נמי קאמר החם
[כ"ב כו:] גבי אילין הנוטה
קוצץ. מירי בניית
הנפיים. ר"ש. ט. או כולם
או מקצתם. ר"ש. י. בעל
הקרקע. ר"ש. יא. דאוליין
בתר יניקה. ר"ש.
יב. ולפירושה הקוטנס
דבטיית שרשין איירי
שמעתי [דהתם] כרב
דאזיל בתר שרשין. מוס'
כ"ב ס': י. וקשה לרב.
ר"ש. יד. ופריך מאי
למימרא. ומשני לא צריכא
דחילי טוניה להאי גיטא.
ר"ש.

האי מאן דבעי דתתבור [ארעיה]. פי' נקונט' שמקלקל שדה^א וקשה
לדלרעה כך הוא רגילות של עובדי אדמה שזרעים שנה
חטיין ושנה שעורין וכשזרעין אותה ז' שנים חטיין לרופין או שעורין
בשליה חוקת הצמים [כ"ב דף טו:]. גבי
אחד אמר אכלה חטיין ואחד אמר אכלה
שעורין [כדפי' רבינו שמואל^ב התם^ג
לכך י"ל האי מאן דבעי^ד שמהא שדהו
חשובה כלילי הנימה שנה אחת צורה
כי כן דרך לזרעה שנה ולהזירה
שנה כפי שחזור ללכה ממנה
שהוכמה לזרעה שמה חטיין ושתא
שעורין^ה ולך אסר רש"י^ו כשלאמר
לזרעה חטיין שלא יזרע שעורים כי
שמה אשתקד זרעה שעורים ואי כריב
ומני לית לן זרע סל לא יאסור רש"י^ז:
הנ"י תחריב רבי כיתנא אין בהם
משום גזר. אע"ג שהמנה
יהושע יהיה מלקטין עשבים בכל
מקום כדלמך בסוף פ' מרובה^ח [כ"ב
דף פא.]. התם מייירי בעשבים שאין
רלוים לאדם אלא לבהמה וכן משמע
מדלל נקט^ט ירוקת אכל תחלי שהן
מאכל אדם אסור אלא"כ הוא
שדה פשמן: איירן העומד על
המיצר. פי' הקונטרס אינו מיושב
שפירש אילין נטועים בקרקע סמוך
למיצר השרשים נוטים בשל חצירו^י
אלא נראה לפרש שהאילין עומד ממש
על המיצר שהוא של שניהם ואין
השרשים מתפשטין לקרקעו של זה
יותר משל זה אך הענפים נוטין יותר
לשל אחד מהם^י רב אמר הנוטה
לכאן לכאן כיון שהשרשים שוים בשל
זה כמו בשל זה אולינן בתר הענפים
מה שיש מן הענפים כנגד המיצר
חולקים והשאר לרשות שנוטין היו
הכל שלו ושמואל אמר חולקין אולינן
בתר השרשים שיש על מנת כן
יהיו שוים צענפים אכל אי נטוע
כולו צרשות אחד והענפים נוטים
צרשות חצירו כזה אמר ר' יוחנן ב"פ
לא יחפור [כ"ב דף טו: וס' ד"ה
ואחד] מצייל וקורא^י שעל מנת כן
הגמיל יהושע את הארץ שכל הענפים
יהא לצעל השרשים וזהו מודו נמי
רב ושמואל דשמעתי^י ופריך אילין
העומד על המיצר חולקין^{יא} ומשני
צממלא כל המיצר כמו שהשרשים^{יב}
טולין על המיצר כך הם הענפים^{יג}
ודמלי טעוניה למד גיטא דקאמר
לא שהענפים עוצרים המיצר אלא
שיש פירות לצד אחד יותר מלצד
חצירו מהו דמימא נפולוג לאורכו של
מיצר קמ"ל דחולקין לרוחבו של מיצר
ושיליה הבית והעלייה [לקמן דף קמ:].

מיקל אע"ג דמשני לא סבר דמקפיד איניש מידי דלא חסר זה:
דאמר מר רבה בר נחמני רביה דלציי דרבה גדלו צנימו:
דספדור. כשהעשה צורה שלא יאמחו זרעוניה: ט' לזרע [שפאל]
חטיין וכו'. ה"נ פסק עמו חטיין שמה הוא זרעה חטיין צמח
שעברה ואם יזרעה זו חטיין שערין
נמלא זה מלקלה: דלא ריב ופני.
חטה לאחר קצירה ושינה בשעת
הרע: מנני לה רב יהודה לרבי.
במתני' תבואה יזרעה קטנית: הא
לן והא לנו. מתני' ב"י קאי שהיא
מקום הרים ואיכא למיחש לכחשא
דלרעה אן השתא צבצל קיימינן
שהיא מנולה וטוובה צננני המים
ולכא למיחש לכחשא דלרעה הלך
משנה בכל מקום^א שרעה מקטנית
העלים ומתבואה פשמן קאי ור"ש
אוסר כדלמך: פחלי דני יסנא.
שחלים שקורין קריש"י הגדילים בין
הפשמן: אין שכן משום גול לכל
הכל ועוקרן לפי שהוא משבית את
העלים ומתבואה פשמן קאי ויתר על
דמיה: ואם עומד על גבול הערוגה
שאין עומדין בתוכה: יש צנס משום
גול דלא מפסדי: הוקשו לזרע.
אותן שחלים שעמדו בפשתן ימים
רבים עד שנגמר גדוליהן שוב אין
עוקרן ומעלת לפשמן יש בהן
משום גול: דיני דיך דיך דיני. יש
באילנותי שהפירות שלך ובאילנותיך
שהפירות שלי ששדומתי זו לזו
ממכות והמנצרים גבוהים ואילנות
נטועין בהם יש מהן נטועין בשלי
ששרשיהן כפפו ונטו כולן לתוך שך
ויוקין משלך ויש בשלך שנוטין לתוך
שלי ויוקין מארצי: ונהגו בני
מזרח וכו' נוטה לכאן לכאן. וטוין
שרשין לשדה זו הפירות שלו: צממלא
כל המצר. שנוטין שרשין לכאן ולכאן:
דפני טוניה. משא פירותיו וענפיו
נוטה לצד האחד: פלוג הכי. טול
אתה חצוי שאלך ואני חצוי שאלני:
פלוג הכי. לעזר רוחב השדה חלוק
האילן אם עומדת השדה מורה
ומערב יחלוק אותו האילן אפון
ודרום: לא סזון. לא תקנה שדה
הקמוכה לעיר שעין בני אדם שולטת
בה תמיד: אסור לאדם כו'. שלא
יפסדינה צנין הרע: קריוני לעיר.
שלא יהא טורה להכניס פירות: ספק
גדה. וכ"ש ודאי: אמר להו. ר'
אבא. רבי יוחנן לא אמר הכי:
סמוך לשולחך. כלומר סמוך לבינתך
שלא תנטרך להרחיק צדוות. והאי
דנקט שולחך שמוכל לבדוק עמך
לפני אכילה ולאחר אכילה כדלמך
צבצת [דף מא.]. כדתינא הנלרך
לנקציו ואוכל דומה לתורם שהפיקוהו
על גבי אפרו ואחר אכילה שהמאכל
דוחק ומזיל את המעוכל ואם יהא
צריך להרחיק פעמים שהעמוד
חוזר וצא לידו הדרוקן. אכל צית
הכנסת סמוך לצימו לר' יוחנן לאו מעלותא היא: ר' יוחנן נעמיה.
דלמך צמקתה סוטה [דף כב.]. סכר פסיעות יש דלמך למדני
יראת חטא ובחולה יקובל סכר מאלמנה שאמרה לו ולא סכר
פסיעות יש את יש צית הכנסת צבוכומי ואני צאה לבית מדרשך
להתפלל: משושין. שיש שנה שלוקה בגנפים וצויתם ואין
לוקה בתבואה ויש שנה שלוקה צו ולא צו ותי לו פליטה:
לא

כר"ש דלמך כל שיכול עליון לפשוט ידו ולטוול הרי אלו שלו והיינו
כר"מ והשאר מקממא הפקיר לתחמון ונראה דלפי' לרב דלית
ליה הכא שדי נופו בתר עיקרו סוצר שפיר כר"מ דכיון דהתם
כל השרשים כולן בשל עליון דין הוא למימר שדי נופו בתר
עיקרו כדלמך נמי רבי יוחנן בשיליה לא יחפור ושמואל לא אמר
הכא חולקין יכול לסבור התם כרבי יהודה דלא אמר שדי נופו
בתר עיקרו משום דרגילות למלאות גינתו עפר ולהשומו אל
שדי נופו בתר עיקרו והתם פסוק
כר"ש דלמך כל שיכול עליון לפשוט ידו ולטוול הרי אלו שלו והיינו
כר"מ והשאר מקממא הפקיר לתחמון ונראה דלפי' לרב דלית
ליה הכא שדי נופו בתר עיקרו סוצר שפיר כר"מ דכיון דהתם
כל השרשים כולן בשל עליון דין הוא למימר שדי נופו בתר
עיקרו כדלמך נמי רבי יוחנן בשיליה לא יחפור ושמואל לא אמר
הכא חולקין יכול לסבור התם כרבי יהודה דלא אמר שדי נופו
בתר עיקרו משום דרגילות למלאות גינתו עפר ולהשומו אל
שדי נופו בתר עיקרו והתם פסוק

מיקל אע"ג דמשני לא סבר דמקפיד איניש מידי דלא חסר זה:
דאמר מר רבה בר נחמני רביה דלציי דרבה גדלו צנימו:
דספדור. כשהעשה צורה שלא יאמחו זרעוניה: ט' לזרע [שפאל]
חטיין וכו'. ה"נ פסק עמו חטיין שמה הוא זרעה חטיין צמח
שעברה ואם יזרעה זו חטיין שערין
נמלא זה מלקלה: דלא ריב ופני.
חטה לאחר קצירה ושינה בשעת
הרע: מנני לה רב יהודה לרבי.
במתני' תבואה יזרעה קטנית: הא
לן והא לנו. מתני' ב"י קאי שהיא
מקום הרים ואיכא למיחש לכחשא
דלרעה אן השתא צבצל קיימינן
שהיא מנולה וטוובה צננני המים
ולכא למיחש לכחשא דלרעה הלך
משנה בכל מקום^א שרעה מקטנית
העלים ומתבואה פשמן קאי ור"ש
אוסר כדלמך: פחלי דני יסנא.
שחלים שקורין קריש"י הגדילים בין
הפשמן: אין שכן משום גול לכל
הכל ועוקרן לפי שהוא משבית את
העלים ומתבואה פשמן קאי ויתר על
דמיה: ואם עומד על גבול הערוגה
שאין עומדין בתוכה: יש צנס משום
גול דלא מפסדי: הוקשו לזרע.
אותן שחלים שעמדו בפשתן ימים
רבים עד שנגמר גדוליהן שוב אין
עוקרן ומעלת לפשמן יש בהן
משום גול: דיני דיך דיך דיני. יש
באילנותי שהפירות שלך ובאילנותיך
שהפירות שלי ששדומתי זו לזו
ממכות והמנצרים גבוהים ואילנות
נטועין בהם יש מהן נטועין בשלי
ששרשיהן כפפו ונטו כולן לתוך שך
ויוקין משלך ויש בשלך שנוטין לתוך
שלי ויוקין מארצי: ונהגו בני
מזרח וכו' נוטה לכאן לכאן. וטוין
שרשין לשדה זו הפירות שלו: צממלא
כל המצר. שנוטין שרשין לכאן ולכאן:
דפני טוניה. משא פירותיו וענפיו
נוטה לצד האחד: פלוג הכי. טול
אתה חצוי שאלך ואני חצוי שאלני:
פלוג הכי. לעזר רוחב השדה חלוק
האילן אם עומדת השדה מורה
ומערב יחלוק אותו האילן אפון
ודרום: לא סזון. לא תקנה שדה
הקמוכה לעיר שעין בני אדם שולטת
בה תמיד: אסור לאדם כו'. שלא
יפסדינה צנין הרע: קריוני לעיר.
שלא יהא טורה להכניס פירות: ספק
גדה. וכ"ש ודאי: אמר להו. ר'
אבא. רבי יוחנן לא אמר הכי:
סמוך לשולחך. כלומר סמוך לבינתך
שלא תנטרך להרחיק צדוות. והאי
דנקט שולחך שמוכל לבדוק עמך
לפני אכילה ולאחר אכילה כדלמך
צבצת [דף מא.]. כדתינא הנלרך
לנקציו ואוכל דומה לתורם שהפיקוהו
על גבי אפרו ואחר אכילה שהמאכל
דוחק ומזיל את המעוכל ואם יהא
צריך להרחיק פעמים שהעמוד
חוזר וצא לידו הדרוקן. אכל צית
הכנסת סמוך לצימו לר' יוחנן לאו מעלותא היא: ר' יוחנן נעמיה.
דלמך צמקתה סוטה [דף כב.]. סכר פסיעות יש דלמך למדני
יראת חטא ובחולה יקובל סכר מאלמנה שאמרה לו ולא סכר
פסיעות יש את יש צית הכנסת צבוכומי ואני צאה לבית מדרשך
להתפלל: משושין. שיש שנה שלוקה בגנפים וצויתם ואין
לוקה בתבואה ויש שנה שלוקה צו ולא צו ותי לו פליטה:
לא

כר"ש דלמך כל שיכול עליון לפשוט ידו ולטוול הרי אלו שלו והיינו
כר"מ והשאר מקממא הפקיר לתחמון ונראה דלפי' לרב דלית
ליה הכא שדי נופו בתר עיקרו סוצר שפיר כר"מ דכיון דהתם
כל השרשים כולן בשל עליון דין הוא למימר שדי נופו בתר
עיקרו כדלמך נמי רבי יוחנן בשיליה לא יחפור ושמואל לא אמר
הכא חולקין יכול לסבור התם כרבי יהודה דלא אמר שדי נופו
בתר עיקרו משום דרגילות למלאות גינתו עפר ולהשומו אל
שדי נופו בתר עיקרו והתם פסוק

כל בכל הכתי' הורסא.
אלא אמר. וכן נכון
דק"ס. ט' בכל הכתי'
נוסף. בר רב נתמן.
ובדלקמן וכן נכון. דק"ס
רש"י. א' נכנסת ס':
ושי"ן. ד' כמנה כתי'
איחמר. וכן נכון דק"ס
רש"י. ט' נשבת נג:
ושי"ן. ו' [לשעל ו.].
ו' צ"ב צ: ט"ש. ח' ס"א
רבי אבא וכן איתא כ"ב צ:
ט' נכנסת טה: סטגדלין
ק"ג. ו' [משנית ו.].
ט' [טוטה כ"ג.]. ט' צ"ל
ליזרעה. רש"ל. ט' צ"ל
מה. רש"י.

תורה אור השלם
1 פירוש אהרן בעיר וברוך
אברהם בשדה:
דברים כח ג
2 ברוך אהרן בבואך
וברוך אהרן בצאתך:
דברים כח ו

הגהות הב"ח
[א] גבי' דילך דילי ונרוג:
[ב] שם ר' יוחנן נעמיה
כ"ל אמת ו' נמקט:

הגהות הגר"א
[א] גבי' תבואה יזרעה
קטנית. ר"ב ור"ף גרים
בטוה' לא חרעה כו' [תנ
בטוה' יזרעה קטנית] א"ל
ל"ק הא כו' מתני' ב"י
ברימא צבצל:

רבינו חננאל
אע"ג דתני' שמואל מתני'
כר"ש שמואל קימי' לן. ואי
איכ' מנהגא דיינינן ביה.
כדאמר רב הונא לרבינן
נהוג בני מצרא נוטה לכאן
לכאן. כלומ' באותה שדה
האילן. פירי לבשל אותה
שדה הן. דין לטעוה
כמנהגו.

תשעין

תלמוד בבלי מהדורת נהרדעא החדש, באדיבות הוצאת ה. וגשל, © כל הזכויות שמורות